

1260 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Dawid Adlerstein en 20 anderen, moge de ondergetekende het navolgende aantekenen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 1°, werd in 1902 te Sniatyn (Polen) geboren uit Oostenrijkse ouders. Zijn opvoeding en schoolopleiding genoot hij geheel in zijn geboorteland, terwijl hij voorts drie jaren studeerde aan de Technische Hogeschool te Wenen. Nadien werkte hij enige jaren in België, Luxemburg en Polen. In laatstgenoemd land heeft hij ook zijn dienstplicht vervuld. In 1929 heeft requestrant Europa verlaten en zich op Curaçao gevestigd. Gedurende tien jaren was hij in dienst van het Gouvernement aldaar als technisch vakkundige bij de wegeaanleg. Thans treedt hij op als directeur van een handelmaatschappij. Hij staat gunstig bekend.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 2°, bezit de Duitse nationaliteit. Zij werd te Heerlen uit Duitse ouders geboren en heeft, met een onderbreking van enige maanden in 1920, steeds in Nederland gewoond. Na te Heerlen gedurende zes jaar Nederlands lager onderwijs te hebben genoten, bezocht zij, bij afwezigheid van een gelegenheid tot het volgen van middelbaar onderwijs in haar woonplaats, te Aken een lyceum. Sedert 1924 is zij werkzaam bij de Oranje-Nassaumijnen te Heerlen. Requestrante woont samen met een enige jaren jongere zuster, die eveneens om naturalisatie heeft verzocht en wordt voorgedragen in dit artikel onder 3°. Levensloop en maatschappelijke omstandigheden van de zusters zijn vrijwel gelijk. Beiden staan zeer gunstig bekend. Gedurende de oorlogsjaren hebben zij zich op ondubbelzinnige wijze aan Nederlandse zijde geschaard. Zij namen actief deel aan het verzet door behulpzaam te zijn bij het transporteren en doen onderduiken van vervolgd en het afgeven van bedrijfspassen ten behoeve van de illegaliteit.

De in artikel 1, onder 4°, genoemde verzoeker stamt van een Zwitserse vader en een Nederlandse moeder. Hij is te Groningen geboren en heeft nimmer in het buitenland gewoond. Zijn opvoeding, opleiding en maatschappelijke vorming genoot hij mitsdien geheel hier te lande. Na het verlaten der school was hij aanvankelijk werkzaam als apothekersassistent. Daarna werkte hij gedurende twee jaren als analyst op het Rijkslandbouwproefstation en de Keuringsdienst voor Waren, terwijl hij thans als rechercheur in tijdelijke dienst verbonden is aan de C.C.D. Het ligt in het voornemen hem na naturalisatie tot Nederlander in vaste dienst aan te stellen. Verzoeker staat in alle opzichten gunstig bekend. Hij heeft zich gedurende de oorlogsjaren doen kennen als iemand, die steeds ter verdediging van de Nederlandse belangen op de bres stond.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 5°, is van Duitse herkomst. Hij is in 1889 te Frankfort aan de Main geboren en woonde en werkte tot 1933 in zijn geboorteland. Aldaar heeft hij ook zijn dienstplicht vervuld. In 1933 heeft verzoeker zich met zijn echtgenote en twee kinderen naar Nederland begeven. Hij vestigde zich te Amsterdam en voorzag als directeur van een door hem gestichte handelmaatschappij in zijn onderhoud. In 1944 werd hij met zijn gezin op het onderduikadres gearresteerd en naar Duitsland overgebracht. De vrouw en de kinderen zijn omgekomen. Verzoeker is na de bevrijding naar ons land teruggekeerd. Hij woont thans weder te Amsterdam en treedt op als adviseur voor verschillende naamloze vennootschappen. Zijn gedragingen in politiek opzicht geven geen aanleiding tot opmerkingen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 6°, is in 1888 te Dusseldorp geboren uit Duitse ouders. Na beëindiging van zijn schoolopleiding studeerde hij rechten aan Duitse universiteiten en was na vervulling van zijn dienstplicht als advocaat te Dusseldorp gevestigd. Toen na de omwenteling in Duitsland aan verzoeker verboden werd zijn beroep nog langer uit te oefenen heeft hij zich met zijn echtgenote in Juli 1933 naar Nederland begeven. Sedert-

dien woont hij zonder onderbreking hier te lande. Hij is ingeburgerd en voorziet als rechtskundig adviseur in het onderhoud van zich en zijn echtgenote. Requestrant en zijn echtgenote hebben zich gedurende hun verblijf in Nederland als rustige burgers gedragen. Op hun gedragingen in politiek opzicht valt geen aanmerking te maken. Voor zoveel in hun vermogen lag hebben zij vervolgd en van levensmiddelen voorzien.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 7°, is in 1881 te Straelen in Duitsland geboren en bezit de Duitse nationaliteit. Zijn opvoeding en onderwijs genoot hij in zijn geboorteland, terwijl hij na het verlaten der school het beroep van landbouwer aanleerde op het boerenbedrijf van zijn ouders. In 1912 kwam hij naar Nederland en vestigde zich als zelfstandig landbouwer te Horst in Limburg. Gedurende zijn ruim zes en dertig jarig verblijf hier te lande heeft hij zich steeds gedragen als ware hij Nederlander. Hij is met een van huis uit Nederlandse vrouw gehuwd. De uit het huwelijk geboren kinderen zijn in Nederlandse geest grootgebracht. Het gezin staat gunstig bekend en wordt politiek volkomen betrouwbaar geacht.

De in artikel 1, onder 8°, genoemde verzoeker stamt van Duitse ouders. Hij is in 1906 te Niederbierenbach geboren en woonde tot zijn zes en twintigste jaar in Duitsland. Zijn opvoeding en opleiding genoot hij mitsdien daar te lande. In 1932 heeft hij zich naar Nederland begeven ten einde zich te belasten met de leiding van een in 1931 te Apeldoorn gevestigde messen- en staalwarenfabriek. Van die tijd af woont hij zonder onderbreking hier te lande. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd en kan geacht worden te zijn ingeburgerd. De fabriek is in de loop der jaren uitgegroeid tot een voor de Nederlandse industrie belangrijk bedrijf en verschaft voor de oorlog aan ruim 600 man werk. Mede met het oog op de ontwikkeling van de export wordt de naturalisatie van verzoeker door het Ministerie van Economische Zaken van belang geacht. Requestrant heeft als leider van een de Duitse industrie beconcurrerend bedrijf gedurende de oorlogsjaren aan zware pressie van Duitse zijde blootgestaan, ten gevolge waarvan hij zich niet steeds aan alle eisen heeft kunnen onttrekken. In 1941 werd hij door de bezettingsautoriteiten van zijn functie ontheven en aanvankelijk naar Duitsland uitgezonden. Kort daarop werd hem toegestaan naar Nederland terug te keren en werd hij als reiziger in zijn eigen bedrijf te werk gesteld. Eerst in 1944 werd hij weder als firmant in de fabriek opgenomen. Verzoeker heeft gedurende de bezettingsjaren, wanneer het ging om belangen van Nederlanders, steeds een zeer goede houding aangenomen.

De in artikel 1, onder 9°, genoemde verzoeker is geboren uit van oorsprong Hongaarse ouders. Na de eerste wereldoorlog werd zijn geboortestreek aan Tsjecho-Slowakije toegewezen en verkreeg hij de Tsjecho-Slowaakse nationaliteit. Deze hoedanigheid bezit hij thans nog. Zijn opvoeding, onderwijs en maatschappelijke vorming genoot hij geheel in het buitenland. In 1939 werd requestrant aangesteld als directeur van een Nederlands transportbedrijf in verband waarmee hij zich te Rotterdam vestigde. Sedertdien woont hij hier te lande. Verzoekers uitgebreide relaties in Midden- en Zuid-Europa en zijn kundigheden als internationaal expediteur hebben in belangrijke mate bijgedragen tot de economische opbouw van ons land. Zijn naturalisatie wordt dan ook algemeen van groot belang geacht.

In politiek opzicht is ten nadeele van verzoeker en zijn echtgenote niets bekend. De vrouw bezat vóór het huwelijk de Nederlandse nationaliteit.

De verzoeker, voorgedragen in artikel 1, onder 10°, bezit de Belgische nationaliteit. Geboren te Antwerpen uit het huwelijk van een Belgische vader en een van origine Nederlandse moeder, kwam hij kort na zijn geboorte naar Nederland en werd bij familie van moederszijde ondergebracht. Hij woont thans ruim vijf en dertig jaren zonder onderbreking hier te lande en kan geacht worden in geest en leven Nederlander te zijn geworden. Als kantoorbediende voorziet hij in zijn onderhoud. Hij staat te goeder naam en faam bekend, terwijl ook in politiek opzicht op zijn gedragingen geen aanmerking valt te maken.

De in artikel 1, onder 11°, genoemde verzoeker werd in 1904 te Heerlen geboren als zoon van een Duitse vader en een van origine Nederlandse moeder. Hij heeft zijn gehele leven in Nederland gewoond, is in Nederlandse geest groot gebracht en onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. Uit zijn huwelijk met een van huis uit Nederlandse vrouw zijn elf kinderen geboren. Mede met het oog op de belangen van deze kinderen wordt naturalisatie op prijs gesteld. Requestrant en de leden van zijn gezin hebben zich gedurende de oorlogsjaren gedragen zoals van toekomstige Nederlanders mag worden verwacht. Als mijnwerker verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 12°, van beroep inspecteur bij het Rijksbureau voor Textiel en controleur van de Centrale Contrôle Dienst, is te Weesp geboren en heeft zijn gehele leven hier te lande gewoond. Zijn ouders waren reeds bij zijn geboorte staatloos en dientengevolge heeft ook verzoeker nimmer een nationaliteit bezeten. Hij is in Nederlandse geest groot gebracht en maakt de indruk een geboren en getogen Nederlander te zijn. Zijn echtgenote is Nederlandse. In politiek opzicht is niets te zijnen nadele bekend.

De in artikel 1, onder 13°, genoemde verzoekster is in 1879 te Keulen geboren uit een vader van Oostenrijkse en een moeder van Britse herkomst. Reeds in 1882 kwam zij met haar ouders naar Nederland en van die tijd af woont zij zonder onderbreking hier te lande. Zij bezocht te Rotterdam de lagere school en werd daarna opgeleid tot handwerkonderwijzeres. Van 1900 is zij als zodanig werkzaam geweest aan de Hollandse afdeling van de Duitse school te Rotterdam, tot zij in 1940 werd gepensionneerd. Verzoekster staat te goeder naam en faam bekend, terwijl in politiek opzicht haar gedrag geen aanleiding geeft tot opmerkingen. Zij is ingeburgerd en wenst haar laatste levensjaren in Nederland te slijten.

De vermoedelijk staatloze verzoeker, voorgedragen in artikel 1, onder 14°, woont te Batavia en is als adviseur verbonden aan het Ministerie van Economische Zaken aldaar. Geboren te Bautsch (vroeger Oostenrijk, thans Tjecho-Slowakije) kwam hij in 1912 naar Indonesië. Zijn verblijf daar te lande werd tweemaal onderbroken, nl. van 1921 tot 1925 en van 1929 tot 1930. In deze perioden woonde hij te Berlijn. Verzoeker is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Zijn beide uit het huwelijk geboren kinderen hebben een volkomen Nederlandse opvoeding en opleiding genoten. De dochter is inmiddels met een Nederlander gehuwd; de zoon studeert aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Requestrant en de leden van zijn gezin hebben zich gedurende de oorlogsjaren gedragen zoals van toekomstige Nederlanders mocht worden verwacht.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 15°, werd in 1902 te Amsterdam geboren uit staatloze ouders. Zijn vader is omstreeks 1890 uit Duitsland naar Nederland gekomen en is in 1894 met verzoekers moeder gehuwd. Laatstgenoemde was Nederlandse van geboorte. Door langdurig verblijf buiten Duitsland heeft de vader de Duitse nationaliteit verloren. Requestrant onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. Hij heeft nimmer in het buitenland gewoond, kreeg een volkomen Nederlandse opvoeding en opleiding en is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Zijn gedrag gedurende de oorlogsjaren geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Verzoeker is werkzaam als inkoper voor een textiel fabriek en heeft voldoende inkomsten.

De staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 16°, is van Pools-Russische herkomst. Geboren te Bedzin (Polen) heeft hij in 1920, zeventien jaar oud, zijn geboorteland verlaten en is naar Palestina vertrokken. Vandaar kwam hij in 1927 naar ons land. Hij vestigde zich te Rotterdam en woont van die tijd af zonder onderbreking hier te lande. Gedurende de oorlogsjaren verbleef hij te Gouda, waar hij enige jaren bij Nederlanders was ondergedoken. Zijn eerste echtgenote is gedeporteerd en in het kamp Auschwitz omgekomen. In 1947 is hij hertrouwd met een van origine Poolse vrouw. In politiek opzicht staan adressant en zijn echtgenote gunstig bekend, terwijl ook overigens op hun gedrag niets valt aan te merken. Verzoeker is koopman in textielgoederen en kan als zodanig op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin voorzien.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 17°, is in het Duitse grensstadje Gronau geboren uit Nederlandse ouders. Op driejarige leeftijd verkreeg zij de Duitse nationaliteit, ten gevolge van de naturalisatie van haar vader tot Duitser. Door onbekendheid met de

betreffende wetsbepaling verzuimde zij na het bereiken van de meerderjarige leeftijd van de mogelijkheid de Nederlandse nationaliteit op eenvoudige wijze te herkrijgen, gebruik te maken. Op vijfjarige leeftijd wees geworden, werd zij in Duitsland bij pleegouders ondergebracht. Tot 1927 woonde zij daar te lande. Zij heeft zich toen naar Nederland begeven en is van die tijd af zonder onderbreking hier woonachtig. Aangenomen wordt, dat zij zich voldoende heeft geassimileerd aan de Nederlandse volksgemeenschap. Zij wordt algemeen politiek betrouwbaar geacht, waaraan niet vermag af te doen de omstandigheid, dat zij gedurende de oorlogsjaren gedwongen lid is geweest van het D.A.F. Extra brandstoffen, welke zij heeft ontvangen, zijn opgestookt in het gezin, waar zij de huishouding voerde en thans nog voert. In haar onderhoud wordt voorzien.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 18°, is te Knihinin in de omgeving van Stanislaw in Polen geboren en bezit de Poolse nationaliteit. Zijn jeugd jaren bracht hij door in zijn geboorteland, waarna hij zich op vijftienjarige leeftijd met zijn ouders te Amsterdam vestigde. Hij woont thans ruim achttien jaren zonder onderbreking hier te lande en kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Hij is nog ongehuwd en werkzaam als vertegenwoordiger voor een manufacturenhandel. Gedurende de bezetting was hij enige tijd ondergedoken en heeft zich in politiek opzicht goed gedragen.

De staatloze verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 1°, is hier te lande geboren en getogen. Zijn vader was van Russische en zijn moeder van Nederlandse herkomst. Hij is sedert zijn geboorte zonder onderbreking hier te lande woonachtig met dien verstande, dat hij als krijgsgevangene gedurende zes weken en als verplicht te werk gestelde gedurende twee jaren in Duitsland heeft verblijft gehouden. Requestrant kreeg een geheel Nederlandse opvoeding en onderscheidt zich dan ook in niets van een geboren Nederlander. Hij trad in October 1939 in Nederlandse militaire dienst en diende tot aan de capitulatie in Mei 1940. Daarna was hij enige tijd krijgsgevangene. Verzoeker staat gunstig bekend en wordt alleszins betrouwbaar geacht. Als kappersbediende kan hij op voldoende wijze in zijn onderhoud voorzien.

De verzoekster, genoemd in artikel 2, onder 2°, is hier te lande geboren uit Duitse ouders en heeft nimmer in het buitenland gewoond. Na het verlaten van de lagere school bezocht zij een huishoudschool, terwijl zij zich vervolgens voor verpleegster heeft bekwaamd. Als zodanig is zij thans werkzaam in het Diaconessenhuis te Groningen. Verzoekster is geheel met de Nederlandse volksgemeenschap samengegroeid. Zij gevoelt zich Nederlandse. Gedurende de oorlogsjaren heeft zij zich lofwaardig gedragen. Zij nam actief aan het verzet deel en verrichtte onder meer koeriersdiensten.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de door hen aan den lande bewezen diensten voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mogen worden gebracht.

De in artikel 1, onder 14°, genoemde verzoeker heeft voor het intreden der meerderjarigheid van zijn in artikel 3 genoemde zoon het verzoek om naturalisatie ingediend. Het is billijk deze zoon alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Ten aanzien van allen, met uitzondering van de in artikel 1, onder 4°, genoemde verzoeker, geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Laatstgenoemde verzoeker moet, om de Zwitserse nationaliteit te verliezen, na de totstandkoming van de naturalisatie als Nederlander, een verklaring afleggen, dat hij afstand doet van de Zwitserse nationaliteit. Hij heeft zich daartoe bereid verklaard.

De Minister van Justitie.

WJERS.

